TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20931
Tarih : 02.11.2026

52380

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Hayvancılığın temel geçim kaynaklarından biri olduğu Muş'ta, şap hastalığı görüldüğüne ilişkin sahadan gelen bildirimler üreticiler arasında kaygıya yol açmaktadır. Kars ve Ardahan'da salgın nedeniyle uygulanan hayvan hareketi kısıtlamaları ve pazar kapatmaları da bölge genelinde hastalıkla mücadelenin ve üreticilerin ekonomik kayıplarının karşılanmasının birlikte ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Muş'ta 14 Eylül–13 Kasım 2026 tarihleri arasında yürütülen sonbahar aşılama kampanyasında 220 bin büyükbaş hayvanın aşılanmasının hedeflendiği açıklanmıştır. Ancak hedeflenen aşılama sayısının ne ölçüde gerçekleştiğinin, hastalığın hangi yerleşimlerde görüldüğünün ve üreticilerin uğradığı kayıpların kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, hayvanların sigortalı olması salgın kaynaklı zararların karşılanmasını kendiliğinden güvence altına almamaktadır. TARSİM kapsamında büyükbaş hayvanlarda şap teminatının arilik belgesi, biyogüvenlik önlemleri, işletmedeki sigortalanabilir bütün hayvanların sigortalanması ve ek prim koşullarına bağlanması, küçük ölçekli yetiştiricilerin bu güvenceye erişimini sorgulamayı gerekli kılmaktadır. Sığır tüberkülozu ise sigorta teminatı dışında tutulmakta; bu hastalığa ilişkin kamu tazminatları ayrı koşullarla yürütülmektedir.

Salgınla mücadelede hayvanların yaşamının ve sağlığının korunması esastır; bu sorumluluk yalnızca aşılama ve hayvan hareketlerinin sınırlandırılmasıyla yerine getirilemez. Bakımını üstlendiği hayvanların ölümü nedeniyle kayıp yaşayan, ürününü satamayan ve karantina boyunca yem, bakım ve kredi giderlerini karşılamak zorunda kalan üreticilerin korunması da kamunun sorumluluğundadır. Salgının ekonomik yükünün üreticilere bırakılması, Muş'ta küçük aile işletmelerinin hayvancılıktan çekilmesi riskini büyütmektedir.

52380

Bu bağlamda;

1. Muş'ta 2025 yılı başından yanıt tarihi itibarıyla şap hastalığı tespit edilen işletme ve hayvan sayısı kaçtır? Vakaların, hastalık nedeniyle ölen ve hastalık gerekçesiyle öldürülen hayvanların sayısının yıl ve ilçe bazında dağılımı nedir?
2. Sonbahar aşılama kampanyasında hedeflenen 220 bin büyükbaş hayvanın kaçı aşılanmıştır? Aşı ve veteriner sağlık personeli bakımından eksiklik yaşanmış mıdır? Aşılı hayvanlarda hastalık görülmüşse nedenleri araştırılmış mıdır?
3. Muş'ta şap nedeniyle hangi yerleşimlerde karantina ve hayvan hareketi kısıtlaması uygulanmaktadır? Bölgedeki salgının yayılmasını önlemek için iller arası hayvan sevklerinde hangi ek tedbirler alınmıştır?
4. Muş'ta TARSİM kapsamında sigortalı büyükbaş hayvanların kaçında şap ek teminatı bulunmaktadır? 2025 yılı başından bu yana şap nedeniyle yapılan hasar başvurularının kaçı kabul edilmiş, kaçı hangi gerekçelerle reddedilmiştir?
5. Şap teminatı için aranan arilik belgesi, işletmedeki bütün sigortalanabilir hayvanların sigortalanması ve ek prim koşullarının küçük üreticiler üzerindeki etkisi değerlendirilmiş midir? Bu üreticilerin sigorta güvencesine erişimini sağlayacak bir düzenleme yapılacak mıdır?
6. Muş'ta 2025 yılı başından bu yana tüberküloz gerekçesiyle kaç hayvan öldürülmüştür? Kaç üreticiye, toplam ne kadar kamu tazminatı ödenmiştir? Ödeme bekleyen başvuru sayısı kaçtır?
7. Şap ve tüberküloz nedeniyle hayvanların hastalanması veya ölümü sonucunda üreticilerin uğradığı, sigorta veya kamu tazminatıyla karşılanmayan ekonomik zararların giderilmesi için bir destek programı uygulanacak mıdır? Karantinadan etkilenen üreticilere yem ve ilaç desteği ile faizsiz kredi ertelemesi sağlanacak mıdır?